

[Poul Hansen (Kalundborg).]

udenom en konkret stillingtagen til den højtærede handelsministers lovforslag, og jeg synes i virkeligheden, at retsforbundet gennem det forslag, det har stillet, ikke ganske lever op til de synspunkter, det iøvrigt selv gør gældende, ikke mindst i spørgsmålet om monopoler.

Kan jeg således ikke rette nogen tak til det ærede medlem hr. Tholstrup, vil jeg til gengæld gerne takke den højtærede handelsminister, for det første for selve fremsættelsen af det foreliggende forslag om monopoler og konkurrencebegrænsning, og for det andet for den klare og overskuelige måde, hvorpå forslaget er stillet op. Jeg tror, at som forslaget er formet, vil det være lettere at administrere end de hidtidige love, og det vil give en mere sikker vejledning for dem, det berører. Jeg synes også, der er grund til tilfredshed med de udførlige bemærkninger, der ledsager forslaget, og til tilfredshed med, at erhvervsorganisationernes udtalelser er vedføjede. Dermed er der jo i virkeligheden sammen med trustkommissionens dygtigt udarbejdede betænkning lagt et godt arbejds materiale på bordet for det høje ting ved behandlingen af monopol-lovforslaget.

Dette forslag bygger jo videre på den bestående prislovgivning. De nugældende bestemmelser, som har deres rod i krigs- og efterkrigstidens særlige forhold, foreslås gradvis ophævet — med den begrundelse, som den højtærede handelsminister fremsatte i sin fremsættelsestale, og som jeg kan tilslutte mig. Til gengæld sker der en tiltrængt stramning i de permanente bestemmelser, en stramning, som efter vor opfattelse er vel motiveret ud fra de erfaringer, der er vundet i årenes løb. På den ene side inddrages ikke blot egentlige monopolvirksomheder og egentlige prisaftaler o. lign. under monopoltilsynets kontrol og adgang til indgreb, men også det, man har kaldt det grå mellemområde, inddrages herunder, d. v. s. det område, som vel ikke dækkes af egentlige aftaler eller egentlige eneproducenter, men hvor konkurrencen alligevel af forskellige grunde rent faktisk er begrænset. På den anden side foreslås forbud mod visse aftaletyper, nemlig de såkaldte eksklusiv aftaler m. v., og forbud mod det såkaldte bruttoprissystem. Hertil kommer

— det fremgår navnlig af bemærkningerne til lovforslaget — at der lægges endnu større vægt end hidtil på offentlighedsprincippet.

På enkelte punkter har den højtærede handelsminister, som iøvrigt har lagt trustkommissionens betænkning til grund for lovforslaget, ikke helt ud fulgt kommissionen, men taget hensyn til en del af den kritik, erhvervsorganisationerne har rettet mod kommissionens forslag. Jeg vil gerne sige, at jeg føler mig ikke helt overbevist om, at ministeren på alle disse punkter burde have fulgt organisationerne, men jeg skal iøvrigt ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind på disse punkter.

Endelig vil jeg gerne fremhæve den nydannelse, der ligger i § 1, der fremtræder som en formålsparagraf. Jeg tror ikke, at det tredelte formål, som er anført her, at sikre de bedst mulige vilkår for den frie erhvervsudøvelse, at forhindre urimelige fortjenester og at modvirke forhold, der kan hemme effektivitet og konkurrenceevne, vil dele vandene i folketinget. Det er en formålsformulering, som vil kunne samle liberalister og socialister i denne sal, men jeg tror alligevel, at det er nyttigt, at disse synspunkter er nedlagt i loven. De vil kunne være vejledende ved administrationen af de beføjelser, som monopoltilsynet iøvrigt udstyres med. Jeg har set, at der har været udtalt ængstelse i anledning af, at effektivitetssynspunktet er taget med, men såvidt jeg kan se, beror denne ængstelse på en forkert vurdering af, hvad der ligger heri.

Det fremgår af den debat, der allerede har været om monopollovforslaget, at man fra alle sider erkender nødvendigheden af en lovgivning, der tager sigte på at modvirke de skadelige følger af monopoler og konkurrencebegrænsning. Ingen tør længere hævde, at blot de statslige indgreb og reguleringer i det økonomiske liv falder bort, vil den frie konkurrence nok sørge for resten. Det er i denne henseende karakteristisk, at medens prisaf taleloven af 1937 blev mødt med betydelig modstand fra visse sider, fordi man fandt den for vidtgående, så synes de samme kredse nu at være af den opfattelse, at netop denne lov af 1937 er en god lov, og at vi bør blive stående ved den. Opfattelserne har altså, om jeg så må sige, forskudt sig, og det forekommer mig i sig